

בע"ח (קרית גת) 39424-02-17 - נ' נ' מדינת ישראל

בע"ח (קרית-גת) 39424-02-17 - נ' נ' מדינת ישראל לשלום קרית-גת

בע"ח (קרית-גת) 39424-02-17

נ'

ע"י ב"כ עו"ד י. זינר

נגד

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד ב"כ מתביעות לכיש

בית משפט השלום בקרית-גת

[26.02.2017]

כב' השופטת ענת חולתא

החלטה

1. בפני בקשה לפי סעיף 74 לחסד"פ, להורות למאשימה לאסוף ולהעביר לעיון הנאשם את תיקו הרפואי של המתלון (אביו של הנאשם) או לחלופין את תיק הרווחה בעניינו - שם אמור להיות גם תמצית מידע רפואי.
2. המדובר בכתב אישום מדצמבר 2015 המייחס לנאשם עבירות אלימות כלפי המתלון - אביו, יליד 1948 - בכך דחף את המתלון והפיל אותו אל הרצפה ועקב כך נגרם למתלון חתך מדמם באצבעו. עוד נטען, כי במספר הזדמנויות בעבר תקף הנאשם את המתלון בכך שהיכה אותו בראשו.
3. ביום 19.2.17, בעוד מועד לדיון בתיק העיקרי קבוע ליום 27.2.17, הוגשה הבקשה שבפני ולפיה עולה מחומר החקירה, כי המתלון סובל מבעיות נפשיות ומטופל תרופתית. לדברי הנאשם, הוא אינו נוטל את התרופות באופן סדיר ועקבי דבר המגביר את התפרצויותיו והתנהגויותיו הבלתי נשלטות.
4. משכך נטען, כי גם אם המסמכים המבוקשים אינם מצויים בידי המאשימה, הרי שהיה עליה לאוספם ועל מתבקש להורות למאשימה לאסוף מסמכים אלה במסגרת הבקשה.
5. לבקשה לא צורף המתלון כמשיב, אף לא צורפו כמשיבים הגופים מהם מתבקשת תפיסת המסמכים.
6. בו ביום הוגשה תגובת המדינה בה התנגדה למבוקש והפנתה לאסמכתאות.
7. ביום 19.2.17 הוריתי לב"כ הנאשם, נוכח לוח הזמנים שנוצר, להודיע עד יום 20.2.17 מדוע אין לפעול במקרה זה על פי ההלכה הנוהגת, תוך הפנייה למספר אסמכתאות בגוף ההחלטה, ולפיהן בקשה לקבלת תיק רפואי או תיק רווחה של עד תוגש, ככלל, בתיק העיקרי על פי סעיף 108 לחסד"פ.
8. בתשובתה עמדה ב"כ הנאשם על עמדתה, כי מאחר שהנאשם מסר סמוך לאירועים את המידע עליו מתבססת הבקשה, ומידע זה היה בפני היחידה החוקרת עוד בטרם הוגש כתב האישום, הרי שמדובר בחומר חקירה מובהק אשר אפשר ויקים לנאשם טענת הגנה עצמית. אם אכן המסמכים הרפואיים בעניינו של המתלון יקימו ספק באפשרות, שהנאשם אך הדף את המתלון נוכח התפרצויותיו שנגרמו כתוצאה ממצבו הנפשי ואי נטילת תרופות הרי שמדובר במידע חיוני להגנתו.

9. בנסיבות אלה נקבעה הבקשה לדיון בפניי ליום 22.2.17.
10. במעמד הדיון לא חלקה ב"כ הנאשם על כך, שבהתאם להלכה הנוהגת אכן סביר שהמסלול הדיוני המתאים ביותר הוא לפי סעיף 108 לחסד"פ. ב"כ הנאשם אף לא חלקה על כך, שהבקשה כפי שהוגשה מחייבת קבלת עמדתו של המתלון ו/או של הגופים מהם מתבקשת תפיסת המסמכים וכי אלה לא צורפו כמשיבים לבקשה.
11. ב"כ הנאשם טענה, כי המשטר הדיוני הקיים ולפיו מתקיימים בכל התיקים דיונים מקדמיים לפי סעיף 143 לחסד"פ טרם ניתוב למוטב עיקרי יוצרת קושי רב נוכח ההלכה ולפיה בקשות מעין אלה צריכות להיות מוגשות לפי סעיף 108 לחסד"פ במהלך ההוכחות. נטען, כי במצב דברים זה ההלכה הנוהגת מסכלת אפשרות למצות מו"מ בין הצדדים בשלב המקדמי - מטרה העומדת בבסיס סעיף 143 לחסד"פ וההסדרים הדיוניים בערכאות הדיוניות שנקבעו בעקבותיו - ומחייבת נאשמים שמעוניינים לסיים את עניינם במסגרת הסדר טיעון לעמוד על קיום הוכחות בתיק. לדברי ב"כ הנאשם, מקום בו בית המשפט מוצא, כי המסמכים המבוקשים רלוונטיים לניהול המו"מ בין הצדדים יש לבחון אפשרות קבלת המסמכים כבר בשלב הזה.
12. עוד בטרם עינתי בחומר החקירה ונוכח לוח הזמנים החמור שנוצר עקב מועד הגשת הבקשה, הוריתי למדינה לבחון עמדתה ולהודיע, עד סוף היום, האם עמדתה היא כי בנסיבות העניין מדובר במסמכים רלוונטיים למו"מ בשלב המקדמי והאם תסכים לפנות למתלון בשאלה האם הוא מוותר לצורך הדיון בתיק הפלילי על החיסיון הרפואי בעניינו. המדינה הודיעה, כי לאחר בדיקה היא עומדת על דעתה, כי המסמכים המבוקשים אינם רלוונטיים להליך הפלילי ועל היא מבקשת כי בית המשפט ידחה את הבקשה.
13. משכך, נחוצה הכרעתי בבקשה לגופה.
14. כאמור, דומה שאין עוד מחלוקת בשלב הזה, כי על פי ההלכה הנוהגת, כלל הוא כי תיק רפואי או תיק רווחה של עד לא יידון במסגרת בקשה לפי סעיף 74 לחסד"פ אלא תוגש למוטב העיקרי ותידון על ידו לפי סעיף 108 לחסד"פ במהלך התיק העיקרי. הטעמים להלכה זו מפורטים בהחלטות בית המשפט העליון במהלך השנים ובפרט ראו לעניין זה בש"פ 8815/15 סעד (החלטה בהרכב), בש"פ 8252-13 שינר ואח'.
15. בתמצית יאמר, כי בבסיס ההלכה עומדת התפיסה, כי מדובר במסמכים מוגנים שחל עליהם חיסיון ועל אף שבית המשפט אינו נטול סמכות לדון בהם נוכח לשונו של סעיף 78 לחסד"פ הרי שהכלל הוא שבית המשפט לא ידון במסמכים מוגנים מעין אלה ודיון שכזה ייעשה אך במקרים חריגים.
16. עוד נקבע, כי ביחס למידע מוגן כגון מידע רפואי, על בית המשפט לבחון את הבקשה כי יותר לנאשם לעיין בהם לצורך ההליך המשפטי בשים לב לאינטרסים המוגנים של בעל המסמך ויש לאפשר להם זכות טיעון ולהישמע בפני בית המשפט. הדבר נכון לגבי עד שמתבקש מידע רפואי בעניינו (בהיעדר ויתור על סודיות רפואית), ולעתים הדבר נכון גם לגבי הגוף המחזיק במידע המוגן המבוקש.
17. בהחלטות בית המשפט מפורטים גם נימוקים נוספים - משפטיים, דיוניים ומערכתיים העומדים בבסיס ההלכה.
18. הנה כי כן, ההלכה הנוהגת איננה שרירותית והיא נועדה להבטיח, כי לא ייפגעו אינטרסים מוגנים חשובים של עדים בהליך הפלילי. ההנחה היא, כי שמיעת הבקשה במהלך דיון ההוכחות, לרוב כאשר העד הרלוונטי או מי שהמידע מצוי בידיו עומד בפני בית המשפט, מאפשרת שקילת עמדתו אל מול האינטרסים הנוגדים והתרשמות בית המשפט מרלוונטיות החומר המבוקש להגנת הנאשם וקבלת הכרעה מאוזנת ומושכלת. זהו העיקר. בנוסף, כאמור, מנויים גם שיקולים נוספים.

19. עיינתי בתיק החקירה. מחומר הראיות עולה, כי המתלון הגיע לתחנת המשטרה בליווי עובדת סוציאלית ומסר כי הוא מפחד מהנאשם, כי הנאשם נוהג להכותו בעת ויכוחים, כי הם מרבים להתווכח וכי הוא מבקש שהנאשם יעזוב את ביתו. עוד מסר, כי הבן אמר לו שגם אם יתקשר למשטרה הוא יכנס מהחלון וכי הוא חושש מפניו. העובדת הסוציאלית נחקרה ומסרה דברים דומים. לדבריה, המתלון סובל מבעיות נפשיות ונטול תקופות. הנאשם נחקר ואישר כי אביו ביקש ממנו לעזוב את הבית אך הוא לא עושה כן עקב קשיים כלכליים. הנאשם מאשר שאמר למתלון שאם יתקשר למשטרה יכנס מהחלון אך טוען שזה היה בצחוק. הנאשם מכחיש כי מכה את המתלון וטוען שמדובר בהמצאות שלו. כשנשאל לגבי המועד המיוחס לאירוע טען, שהלך לעבודה ולא היה דבר. לאחר מכן אישר שהיה ויכוח אך הכחיש שהמתלון נפל. לאחר מכן, אישר את דברי אביו כי ירד לו דם וניקה את הדם ומסר, כי התווכחו ואביו "מתווכח עם הידיים ואז אני העפתי אותו ממני וכנראה הוא נפל ונחתך באצבע". ואילו בהמשך כאשר מוצגת לו החבלה המתועדת מאשר שזו המכה שהוא קיבל וכן מאשר כי חבש את ידו. לטענת המתלון כי כל הזמן תוקף אותו משיב כי אביו שקרן. לטענתו, אביו אינו מפחד ממנו אלא הוא מפחד מאביו.
20. העולה מחומר הראיות, איפוא, אינו מקים ולו בדוחק ולו קצה של ראשיתה של טענת הגנה עצמית. אף אין עולה מחומר הראיות כי מדובר במתלון שאינו נטל את הטיפול התרופתי לא הוא זקוק, כנטען. ויוזכר, מדובר באב ובנו המתגוררים יחד וחזקה, כי לו היו מצבו הנפשי או הימנעות מנטילת טיפול במוקד היחסים המעוררים בין השניים, היה הבן מעלה הדבר בהזדמנות הראשונה, ולו על מנת לדאוג לאביו שאינו מקבל את הטיפול לא הוא זקוק. כאמור, לא כך הם פני הדברים אלא נהפוך הוא: עולה מהחומר, כי המבקש מודה בכך שהוא כופה את נוכחותו על אביו, אשר אינו מעוניין שיתגורר עמו בדירה. הנאשם קושר עצמו לחלק מהאמור בהודעת המתלון, גרסתו של המבקש מתפתחת ובלתי אחידה והוא סבור כי המתלון "שקרן". הנה כי כן, בפנינו מקרה מובהק אותו יש להכריע באמצעי מהימנות ולא מקרה שבו נמנע מהנאשם חומר חקירה רלוונטי.
21. בנסיבות אלה, סבורני כי אין יסוד לטענה, שהיה על היחידה החוקרת מלכתחילה לאסוף את כל תיקו הרפואי של המתלון ולהעבירו לעיון המבקש. אף איני סבורה, כי יש יסוד לטענה, כי מקרה זה הוא מקרה חריג שבו מוצדק לסטות מן ההלכה הנוהגת כפי שהוצגה לעיל.
22. לא אוכל שלא להתייחס במקרה זה גם לעיתוי בו הוגשה הבקשה. כאמור, מדובר בכתב אישום מיום 27.12.15 בגין אירוע מיום 20.9.15. יפוי כח הוגש לתיק בנובמבר 2016, לאחר שנדחה בו הדיון כבר פעמיים וביום 16.1.17 נדחה הדיון זו הפעם השלישית. הבקשה שבפניי הוגשה סמוך ביותר למועד הקבוע לדיון העיקרי והיא הוגשה מבלי לצרף לבקשה כמשיבים גם את הנוגעים בדבר הרלוונטיים, גם לשיטת ב"כ הנאשם עצמו. הגשת הבקשה בעיתוי שהוגשה וכפי שהוגשה לא היתה מאפשרת לבית המשפט לקיים דיון מושכל תוך שמירה קפדנית על זכויות כל הנוגעים בדבר - גם לו סברתי כי מקרה זה מצדיק סטייה מההלכה. כאמור, לאחר עיון איני סבורה כך. לעניין מקומה של טענת שיהיו ולשיקול של עיתוי הגשת הבקשה בהליל שבפניי ראו גם בעניין שיינר הנ"ל. עוד ראו, לאחרונה ממש, בבש"פ. 23. נוכח הכרעתי שלעיל לגופו של עניין לא מצאתי כי תיק זה מצדיק התעמקות בשאלה הדיונית המורכבת יותר שהעלתה ב"כ המבקש, לרבות בשאלה האם יש למציאות הדיונית של דיונים מקדמיים לפי סעיף 143 לחסד"פ כדי להשפיע על האופן בו יש לקרוא את ההלכה הנוהגת אם לאו.
24. סוף דבר - הבקשה נדחת. כמובן, שאין בכך כדי למנוע מן הנאשם את האפשרות, להגיש למותב הדן בתיק העיקרי בקשה מתאימה לפי סעיף 108, אם במהלך שמיעת ההוכחות יתברר כי מסמכים אלה נחוצים לצורך בירור האמת. במצב זה, יוכל בית המשפט השומע את הראיות לקבל החלטה מושכלת בשים לב למכלול השיקולים ולהכריע בדבר.
25. תיק החקירה מוחזר למדינה באמצעות המזכירות. ניתנה היום, ל' שבט תשע"ז, 26 פברואר 2017, בהעדר הצדדים.